

1. Увод

Посљедње деценије XX и почетак XXI вијека означени су великом експанзијом нових технологија, а посебно информационо-комуникационих технологија. Тешко је у историји човјечанства идентификовати сличан проналазак који има такав утицај у толиком броју људских дјелатности као што су информационо-комуникационе технологије. Њихов значај огледа се управо у ширини њихове примјене. Темпо развоја је неочекивано брз и готово спектакуларан.

Информација и податак су постали основно стратешко добро, поред већ постојећих: енергије, природних богатстава и инфраструктуре. Индустрија која прати нове захтјеве друштва први пут успијева одговорити тако брзо како јој захтјеви долазе.

Настаје нова економија базирана на знању и информацији, нова индустрија и ново друштво. Земље које схватају предности успијевају успоставити државни монопол у производњи информационих добара и придружених алата.

Пут у информационо друштво води преко «дигиталне револуције». Ова револуција била је велики преокрет, много бржи и обухватнији, него индустријска револуција. Од првих рачунара до данас дошло је до бројних разноврсних промјена. Допринос томе је развој и раст индустрије информационих технологија.

Информационо - комуникационе технологије својим могућностима прикупљања, похрањивања, преношења и обраде свих врста података и информација толико су унаприједиле све привредне гране и све јавне послове да се данашње друштво у развијеним земљама свијета може назвати “информационо друштво”.

Нове технологије чине подлогу за квалитетну и дјелотворну употребу знања. Знање и интелигентно кориштење информација постају кључни фактори новог привређивања па се често умјесто “информационог друштва” користи и назив “друштво знања”. Употреба нових технологија на нивоу развијеног свијета основни је предуслов за прикључење том свијету, па се због тога морају уложити велики напори превасходно на систему образовања, додатног образовања и примјени нових технологија да би се брзо могли приближити друштву знања.

Трансформација јавне управе у правцу интензивне и широке примјене информационо-комуникационих технологија (ка електронској управи – е-Управи) је један од кључних сегмената свеукупног процеса изградње информационог друштва.

Република Српска пролази кроз значајне политичке и економске реформе. Информационо-комуникационе технологије представљају генератор промјена и основу развоја савремених друштава и њихових економија у 21. вијеку. Њиховом примјеном нестају препреке у комуницирању, учењу, пословању или пружању услуга. Евидентно је да текући технолошки развој намеће потребу за широм примјеном информационо комуникационих технологија у свим сферама друштва и третирање информација као једног од основних ресурса потребних за пословање и доношење одлука, па се због тога мора осигурати њихова максимална примјена и у јавној управи.

Развојем информационо–комуникационих технологија и индустрије која је покренута тим развојем, развојем хардвера и софтвера подједнако, примјена и коришћење савремене технологије постали су саставни дио живота.

Развој база података, као основе информационих система, у смислу складиштења и трајног чувања драгоцених информација прошао је веома интересантан пут. Данас је база података као производ доступна готово сваком кориснику рачунара.

Базе података треба да сачувају прикупљене податке. Правилно ускладиштени подаци, осигурани примјеном технологије, техничким рјешењима и процедурама заснованим на информационо-комуникационим технологијама, представљају трајно добро у оквиру намјене за коју су прикупљени. Спектар намјена за које можемо искористити технологију која нам је понуђена, ограничен је једино нашим идејама и техничким капацитетима технолошких рјешења.

Развојем информационог система треба дефинисати што објективнију слику реалног свијета, његових бивших и садашњих стања, као подлогу за процјену будућег понашања и наравно, подлогу за даљи развој и примјену информатичке технологије.

Управо кориштење информационог система у Јавном фонду за дјечију заштиту Републике Српске је омогућило да се брзо, ефикасно, тачно и вјеродостојно, на једном мјесту, прикупи велики обим података који су везани за евиденцију, новчано обезбјеђење, праћење и анализу свих аспеката дјечије заштите на нивоу Републике, као и свих припадајућих права и накнада које остварују грађани по Закону о дјечијој заштити.

И на крају, можда и најважније, ова велика количина података омогућава да се кроз анализе у стручним службама Фонда, као и тијела која се баве овом проблематиком на нивоу Републике Српске, дође до што бољих рјешења која ће да побољшају пронаталитетну политику, те да се на основу њих креирају боља рјешења у циљу повећања наталитета у Републици, што је горући проблем задњих година.